

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: «ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ»

Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου

Ο Γιώργος Μιχαηλίδης είναι ένας άνθρωπος που αφιέρωσε ολοκληρωτικά τη ζωή του στην τέχνη και διάλεξε να την υπηρετήσει και να αγωνιστεί γι' αυτήν από διαφορετικά μετερίζια: από τον χώρο του θεάτρου ως σκηνοθέτης και ηθοποιός, και από τον χώρο του γραφείου ως συγγραφέας. Έγινε γνωστός ως ιδρυτής του θεάτρου της Νέας Ιωνίας και του «Ανοιχτού θεάτρου», όμως τα πρώτα του βήματα στην τέχνη, όπως έχει πει ο ίδιος σε συνέντευξή του, τα έκανε σε ηλικία δώδεκα χρονών, στον χώρο της γραφής, στην οποία ξαναγύρισε από το 1980 για να μας δώσει 11 μυθιστορήματα – ένα έργο που καταλαμβάνει περίπου 3.000 σελίδες.

Από τα πρώτα βιβλία του, γίνεται φανερό ότι αυτό που απασχολεί τον Μιχαηλίδη-μυθιστοριογράφο είναι το ιστορικό γεγονός ως αίτημα αυτογνωσίας του σύγχρονου Έλληνα. Η Ιστορία, που ενέπνευσε κι άλλους πεζογράφους μας της μεταδικτατορικής περιόδου, είναι το έναυσμα της συγγραφικής προσφοράς του, που την αποτελούν μυθιστορήματα στα οποία η ιστορία διαπερνά ανθρώπινες μικρο-ιστορίες, έρωτες, πάθη, αγώνες για την επιβίωση, καλλιτεχνικές ανησυχίες, με φόντο την κατοχή και τον εμφύλιο, τους βαλκανικούς πολέμους και τη μικρασιατική καταστροφή. Στα βιβλία του Γιώργου Μιχαηλίδη τα ιστορικά γεγονότα δεν αποτελούν απλά το πλαίσιο της δράσης, αλλά είναι οι καθοριστικοί συντελεστές στη διαμόρφωση και την εξέλιξη των χαρακτήρων, τόσο στα αυτοτελή μυθιστορήματά του, *Πέτρος Δαρζέντας* (1980), *Η πύλη* (1987) και *Τα φονικά* (1990), *λάμδα* (1995), όσο και στις εκτενείς μυθιστορηματικές συνθέσεις του, την τριλογία που φέρει τον γενικό τίτλο *Της επανάστασης, της μοναξιάς και της λαγνείας* (2000-2004) και το πιο πρόσφατο μυθιστόρημα με τίτλο *Άγιοι έρωτες*, που κυκλοφόρησε την άνοιξη του 2011 και αναγγέλλεται ως πρώτο μέρος μιας νέας τριλογίας.

Τα μυθιστορήματα του Γιώργου Μιχαηλίδη, στηριγμένα σε άριστη ιστορική τεκμηρίωση, φανερώνουν τους προβληματισμούς ενός συγγραφέα που συνομιλεί με τον κλασικισμό και τον μοντερνισμό, με την παράδοση και την ανανέωση: ο Γιώργος Μιχαηλίδης είναι πιστός στο ρεαλιστικό σύστημα αναπαράστασης, αλλά νεοτερικός όταν εναλλάσσει την περιγραφή των εξωτερικών χώρων με εκείνη των εσωτερικών τοπίων, εγγίζοντας τη δύσκολη λογοτεχνική περιοχή του εσωτερικού μονολόγου· είναι πιστός στην ανάπλαση ιστορικών σκηνών, αλλά νεοτερικός στον χειρισμό της παραδοσιακής, γραμ-